

Célhatározói mellékmondatok: damit / um + zu + Infinitiv

Mi az a célhatározói mondat?

A célhatározói mondatok azt a célt, szándékot fejezik ki, amely miatt valaki cselekszik.

Például:

- Bemegyek a városba, azért, hogy bevásároljak.
- Felhívom a barátnőmet, azért, hogy meghívjam vacsorázni.

Két fő módja van a cél kifejezésének a német nyelvben:

- **damit (hogy...), egy kötőszó**
- **um...zu + Infinitiv (azért, hogy...)-egy infinitív szerkezet**

A „damit” használata

A „damit” egy kötőszó, amely egy alárendelt mellékmondatot vezet be.

A főmondat mindig a cselekvést írja le, és önmagában is értelmes, teljes értékű mondat. A mellékmondat fogalmazza meg a célt. Ez a főmondat nélkül nem állja meg a helyét.

Például:

- **Felhívom a barátnőmet.** – Főmondat – önmagában is értelmes.
- **Azért, hogy meghívjam vacsorázni.** – Mellékmondat: Itt hiányzik, hogy kit, mikor, stb.

A „damit” jelentése: „hogy” / „azért, hogy... ”.

FONTOS!: Ezt a szerkezetet használhatjuk akkor is, ha a főmondat alanya különbözik az alárendelt mondat alanyától, vagy használhatjuk akkor is, ha a két mondat alanya megegyezik.

A mondat felépítése:

Főmondat + **damit + alárendelt mondat (ami tartalmazza a célt).**

Példák:

- Ich lerne viel, **damit** ich die Prüfung bestehe.
Sokat tanulok, hogy átmenjek a vizsgán.
- Er schickt mir eine Nachricht, **damit** ich rechtzeitig ankomme.
Küld nekem egy üzenetet, hogy időben odaérjek.
- Ich mache das Fenster auf, **damit** frische Luft ins Zimmer kommt.
Kinyitom az ablakot, hogy friss levegő jöjjön a szobába.
- Er fährt früher los, **damit** er nicht im Stau steht.
Korábban indul el, hogy ne kerüljön dugóba.
- Sie schreibt den Einkaufszettel, **damit** sie nichts vergisst.
Bevásárlólistát ír, hogy semmit se felejtse el.
- Wir gehen heute ins Bett, **damit** wir morgen früh aufstehen können.
Ma korán lefekszünk, hogy holnap korán fel tudjunk kelni.
- Ich stelle den Wecker, **damit** ich rechtzeitig aufwache.
Beállítom az ébresztőt, hogy időben felébredjek.
- Er gibt mir das Buch, **damit** ich es lesen kann.
Ideadja nekem a könyvet, hogy el tudjam olvasni.
- Wir kochen gemeinsam, **damit** es schneller geht.
Együtt főzünk, hogy gyorsabban készen legyünk.
- Sie übt jeden Tag Klavier, **damit** sie besser wird.
Minden nap gyakorol zongorán, hogy jobb legyen.

- Ich trage eine Jacke, **damit** mir nicht kalt wird.
Felveszek egy kabátot, hogy ne fázzak.
- Er lernt viel, **damit** er die Prüfung besteht.
Sokat tanul, hogy átmenjen a vizsgán.

Figyelem: A „damit” után a mellékmondatban az ige a mondat végén áll.

Az „um...zu + Infinitiv” szerkezet használata

Az „um...zu + Infinitiv” szerkezetet akkor használjuk, ha a főmondat és az alárendelt mondat alanya azonos.

A mondat felépítése:

Főmondat, + **um ... zu + Infinitiv**

Példák:

- Ich gehe ins Fitnessstudio, **um** fit **zu bleiben**.
Elmegyek az edzőterembe, hogy fitt maradjak.
- Sie lernt Deutsch, **um** in Deutschland **zu arbeiten**.
Németet tanul, hogy Németországban dolgozzon.
- Wir sparen Geld, **um** im Sommer in den Urlaub **zu fahren**.
Pénzt spórolunk, hogy nyáron nyaralni menjünk.
- Er steht früh auf, **um** den Zug nicht **zu verpassen**.
Korán kel, hogy ne kesse le a vonatot.

- Ich trinke Kaffee, **um** wach **zu bleiben**.
Kávét iszom, hogy ébren maradjak.
- Sie kauft Blumen, **um** ihre Freundin **zu überraschen**.
Virágot vesz, hogy meglepje a barátnőjét.
- Wir gehen in die Stadt, **um einzukaufen**.
Bemegyünk a városba, hogy vásároljunk.
- Er fährt nach Hause, **um sich auszuruhen**.
Hazamegy, hogy kipihenje magát.
- Ich schalte den Fernseher aus, **um** in Ruhe **zu lesen**.
Kikapcsolom a tévét, hogy nyugodtan olvashassak.
- Sie trainiert jeden Tag, **um** stärker **zu werden**.
Minden nap edz, hogy erősebb legyen.

Figyelem: A „zu” mindig az infinitív (főnévi igenév) előtt áll, és a mellékmondatot vessző választja el a főmondatától.

Összehasonlítás: „damit” vs „um...zu + Infinitiv”

„damit”: Akkor használjuk, ha a főmondat és a mellékmondat alanya különböző.

Példa: **Ich** sage ihm Bescheid, **damit er** es weiß. (Értesítem őt, hogy tudja.)

„um...zu + Infinitiv”: Akkor használjuk, ha a főmondat és a mellékmondat alanya ugyanaz.

Példa: **Ich** mache regelmäßig Krafttraining, **um** stärker **zu werden**.

Rendszeresen erősítőedzéseket végzek, hogy erősebb legyek.